

AARDPEER VS JAPANESE DUIZENDKNOOP

INLEIDING

Begin 2023 vonden we een geschikte locatie om Stichting Paddenstoelenbos verder te laten groeien. Al snel constateerde we dat op deze nieuwe locatie de Japanse duizendknoop zich over een gebied van 40m² had verspreid.

De Japanse duizendknoop is een invasieve exoot en wellicht de meest gevreesde plant in Nederland. Eenmaal gevestigd, is deze plant zeer moeilijk weg te krijgen. Zijn sterke groeikracht maakt de Japanse duizendknoop

zo dominant dat hij andere planten verdrijft en zijn sterke wortels en stengels kunnen zelfs asfalt, funderingen en muren beschadigen.

Gemeenten, boeren en particulieren halen dan ook alles uit de kast om de Japanse duizendknoop te verdrijven. Methodes die worden ingezet zijn bijvoorbeeld het

**“VEEL METHODES BESCHADIGEN DE
NATUUR, ZIJN DUUR, ARBEIDSINTENSIEF EN/OF
PRAKTISCH NIET GOED TOEPASBAAR.”**

injecteren van de stengels met glyfosaat, het electrocuteren van de plant, het uitgraven van de wortels, en het inzetten van varkens die de plant eten/ de wortels beschadigen door te wroeten in de grond. Veel methodes beschadigen de natuur, zijn duur, arbeidsintensief en/of praktisch niet goed toepasbaar.

Geleid door onze visie dat we willen samenwerken met de natuur zijn we op zoek gegaan naar een methode om de Japanse duizendknoop op natuurlijke wijze te verdrijven. Vanuit onze ervaring met aardpeer weten we dat deze knol, die familie is van de zonnebloem, enorm dominant is en weinig andere planten tolereert. Zo ontstond het idee om aardpeer te planten in het 40 m2 grote gebied waar de Japanse duizendknoop zich had geworteld. De start van het project Aardpeer VS Japanse duizendknoop was hiermee een feit.

In de herfst van 2023 plaatste we een oproep met als doel om zoveel mogelijk aardpeerknollen te verzamelen om met dit experiment te kunnen starten. De 100 kilo aardpeerknollen die dit heeft opgeleverd hebben we eind december 2023 gepoot. In de lente van 2024 was er al resultaat zichtbaar, de Japanse duizendknoop had aanzienlijk minder scheuten en de aardpeer was dominant.

In dit document omschrijven we de voordelen van de aardpeer ten opzichte van de Japanse duizendknoop, onze werkwijze en wat de resultaten zijn tot dusver. We hopen hiermee anderen te helpen om de Japanse duizendknoop te verdrijven op een milieuvriendelijke, goedkope, relatief eenvoudige en duurzame wijze.

VOORDELEN VAN DE AARDPEER TEN OPZICHTE VAN DE JAPANESE DUIZENDKNOOP

We hebben een aantal keer de vraag gekregen waarom we de aardpeer gebruiken omdat deze plant ook woekert en we daarmee een nieuw probleem zouden creëren. Het klopt dat de aardpeer ook woekert. Dit maakt juist dat deze plant een goede concurrent is voor de Japanse duizendknoop. Wij zien de aardpeer echter als veel minder problematisch doordat deze het qua toepasbaarheid (eetbaarheid) wint van de Japanse duizendknoop en ook minder hardnekkig wortelt en daardoor minder schade veroorzaakt.

EETBAARHEID

Beide planten zijn eetbaar waarbij je bij de Japanse duizendknoop de jonge scheuten het meest eetbaar zijn en te verwerken als rabarber (de zurige smaak komt hierbij in de buurt). De bereiding van de Japanse duizendknoop is intensief en naar onze mening alleen echt lekker als compote waarbij je veel suiker gebruikt. De wortels van de duizendknoop kan je gebruiken als thee.

**“DIT MAAKT JUIST DAT DEZE
PLANT EEN GOEDE CONCURRENT IS VOOR
DE JAPANESE DUIZENDKNOOP”**

Van de aardpeer eet je de knollen die onder de grond groeien. Ze zijn makkelijk te oogsten en de mogelijkheden van bereiden zijn te vergelijken met die van de aardappel: gebakken in schijfjes, als chips, puree, soep etc.

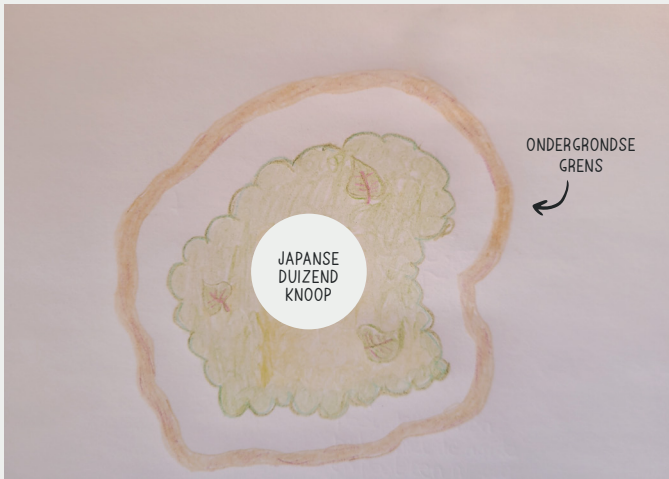
MATE VAN WORTELEN

De Japanse duizendknoop kan meters diep wortelen en de wortels zijn zo taai en krachtig dat ze dwars door funderingen, muren en asfalt kunnen groeien. De wortels van de aardpeer gaan slechts tot 1 meter diep de grond in en zijn niet zo krachtig dat ze schade kunnen veroorzaken aan harde ondergronden als asfalt etc. De aardpeerknollen en wortels zijn makkelijk weg te halen en de plant is makkelijker te controleren dan de Japanse duizendknoop, vooral als je regelmatig oogst.

WANNEER STARTEN?

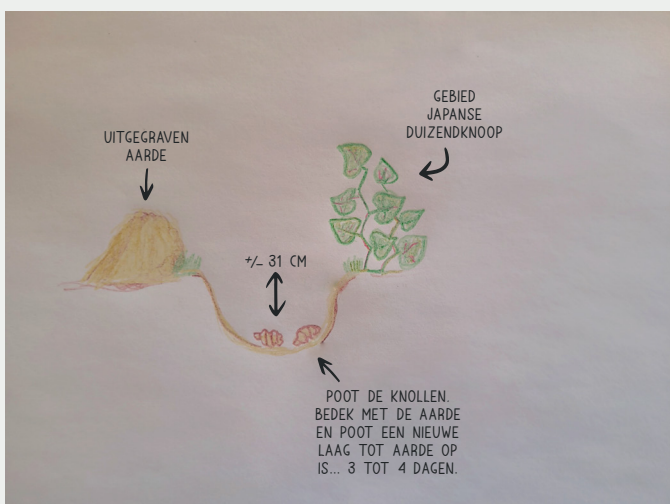
Het beste moment om te starten met de aanpak van de Japanse duizendknoop is aan het einde van de herfst (december). De plant gaat dan in ruststand. Wanneer je de plant dan weghaalt, heeft deze de minste energie om te groeien.

1. VOORBEREIDING

Stap 1 is bepalen welk je gebied je wilt aanpakken. Observeer tot waar de Japanse duizendknoop scheuten heeft en omsingel/markeer dit gebied.

Zorg dat je genoeg aardpeerknollen hebt om te planten. Wij hebben voor een gebied van 40 m² 100 kilo aardpeer gebruikt. Dit komt neer op 2,5 kilo per m². Meer gebruiken is beter maar minder is ook mogelijk omdat de aardpeer al binnen 1 jaar flink zal vermeerderen.

2. WEGHALEN JAPANESE DUIZENDKNOOP & POTEN VAN DE AARDPEER

Je start met het weghalen van de Japanse duizendknoop in het omsingelde gebied. Haal daarbij zoveel mogelijk van de wortel weg. De meeste wortels zitten binnen de 50 cm onder de grond maar als de grondwaterstand laag is, kunnen ze tot wel 3 meter diep de grond in gaan en soms zelfs nog dieper. Zorg ervoor dat je niks van de weggehaalde Japanse duizendknoop buiten het gebied neerlegt want slechts een klein stukje Japanse duizendknoop kan een nieuwe struik creëren.

Voer de uitgehaalde Japanse duizendknoop en de wortels af in dichte zakken als restafval zodat het verbrand wordt. Voer het niet af als compost want de hitte in het compostproces is te laag waardoor de Japanse duizendknoop kans krijgt zich verder te verspreiden.

Als het gebied vrij is gemaakt begin je met het poten van aardpeer. Graaf een gleuf op 30 cm van de laatste scheuten (zie afbeelding: omsingeling). Op deze manier neem je de meerderheid van eventuele wortels die zich naast de scheuten reeds hebben ontwikkeld ook mee in het omsingelde gebied.

Zorg dat de gleuf die je graaft min 30 cm diep is (zie afbeelding: ondergrondse grens). Om de 15 cm poot je een aardpeerknol. Daarna doe je de helft van de uitgegraven aarde over de gepootte knollen en herhaal je het poten van de aardpeer. Doe nu de rest van de uitgegraven aarde over de knollen. Je hebt op deze manier een ondergrondse grens met de aardpeer gemaakt waardoor de Japanse duizendknoop minder makkelijk buiten dit gebied zal gaan wortelen.

Maak aan de buitenkant van de gleuf een zichtbaar afrastering zodat je weet waar de grens van het gebied ligt. Zo kan je later in het proces zien of de Japanse duizendknoop in het gebied blijft.

3. STIMULEREN VAN DE AARDPEER

Nu je een ondergrondse grens hebt aangelegd en een overzicht hebt van het gebied waar de Japanse duizendknoop en de aardpeer de strijd met elkaar aangaan, komen we bij de laatste en langst durende fase. Rond eind februari/ begin maart beginnen beide planten te groeien. Wanneer de aardpeerplanten circa 20 cm hoog zijn, trek je voor de eerste keer alle Japanse duizendknoop planten uit, inclusief zoveel mogelijk van de wortel (in zakken afvoeren naar restafval).

Herhaal dit proces in het eerste jaar één keer per maand, zo maak je de het wortelstelsel van de Japanse duizendknoop moe. Let op dat je alle aardpeerplanten laat staan en niet vertrapt.

RESULTATEN TOT NU TOE (9 MAANDEN)

Eind december 2023 hebben we de Japanse duizendknoop zoveel mogelijk verwijderd en de aardpeerknollen gepoot. Vanaf maart hebben we 1 keer per maand de scheuten van de Japanse duizendknoop handmatig verwijderd.

Waar eind december de Japanse duizendknoop wijdverspreid was over het gebied van 40 m², zijn de scheuten nu (september 2024) nog slechts verspreid over een gebied van ongeveer 6 m². Doordat de aardpeerplanten hoog zijn, nemen zij ook zon weg van de Japanse duizendknoop waardoor deze minder groeit. Een ander belangrijk resultaat is dat de Japanse duizendknoop zich niet heeft gevestigd buiten het omsingelde gebied.

De resultaten tot dusver zijn veelbelovend. Echter, zitten we pas 9 maanden in het proces en weten we nog niet of de Japanse duizendknoop volledig zal verdwijnen. Doordat de aardpeer de kans heeft gekregen om zich te vermeerderen en dus volgend jaar met grotere getallen zal groeien, verwachten we dat het voor de Japanse duizendknoop nog lastiger zal worden om in het veld te blijven. Uiteraard houden we jullie op de hoogte van de voortgang van het proces via onze instagram pagina 'paddenstoelenbos'.

Mocht je Stichting Paddenstoelenbos, van waaruit wij dit project uitvoeren, financieel willen steunen, dan is dit mogelijk door vrijblijvend een donatie te doen via www.paddenstoelenbos.nl (klik rechtsboven op de knop 'doneer'). Wij zouden je hulp enorm op prijs stellen en kunnen je bijdrage goed gebruiken om Stichting Paddenstoelenbos verder te laten groeien en onze boodschap 'samenwerken met de natuur' verder te verspreiden.

Indien je als ondernemer, gemeente of particulier advies op maat wenst bij de aanpak van de Japanse duizendknoop volgens bovenstaande methode, en/of de praktische uitvoering hiervan uit handen wilt geven, dan kun je contact opnemen met Walter Barning op 06-17583885 om de mogelijkheden te bespreken.

